STAND DER MAAN.
5 November . . . . LAATSTE KWARTIER.
11 . . . . NIEUWE MAAN.
19 . . . . EERSTE KWARTIER.
27 . . . . VOLLE MAAN.

WATERGETIJDEN.

		Hoog Water.	Laag Water.
20	WOENSDAG . . . 's morg.	11-15	's av. 5-15
21	DONDERDAG. . .	12-00	6-00
22	VRIJDAG. . . .	12-45	6-45
23	ZATURDAG . . .	1-30	7-30

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. WOENSDAG, DEN 20sten NOVEMBER. N°. 93.

ADVERTENTIËN.

MENGELINGEN.

WAT NU?

Het valt minder moeijelijk eene revolutie tot stand te brengen dan hare nadeelige gevolgen te berekenen. Zoo ergens, dan is met betrekking tot de *Belgische* het onwederlegbare dier waarheid overtuigend genoeg gebleken. Hoofden en gemoederen op te ruijen tegen een gematigd, verlicht en liberaal gouvernement; opgeraapte grieven als geldige redenen aan te prijzen tot deszelfs omverstooting; in het duister middelen op te sporen en te beramen ter volvoering van zulk een gruwelplan; door laaghartige omkoopingen den zoogenoemden gemeenen man aan de zegekar van een razend ultra-liberalismus of liever jacobinismus te kluisteren; en, eindelijk, op het afgesproken en bepaalde uur, het zaamvergaderde buskruid van schaamtelooze dolzinnigheid en onberadenheid met de vonk van: »leve de liberteit!" in brand te steken, opdat er eene plotselinge, verwoestende ontploffing mogt plaats grijpen: dit alles was ligter te bewerkstelligen dan het berekenen der nadeelige gevolgen dier ontploffing zelve. Door haar werd op eens de band vaneen gereten, die het noordelijk en zuidelijk gedeelte van het koningrijk der *Nederlanden*, slechts korte jaren, zamensnoerde; door haar werden duizenden of van de middelen huns bestaans beroofd, of het slagtoffer van onherstelbare verliezen; door haar ontstond eene vijandschap tusschen naburen, wier wederkeerig materieel belang vriendschap en verbroedering vordert; door haar werd het zwaard der geregte wraak uit de schede getrokken, waarin het had behooren vast te roesten; door haar stroomde eene zee van dierbaar burgerbloed; door haar juichte de hel in den groei en bloei van broederhaat en ten top gestegen nijd, in het toomeloos rondgieren van dood en verderf; door haar vonden de staatkundige vijanden van het rijk der *Nederlanden* eene vreugde wekkende gelegenheid, om zich zelven eenmaal vet te mesten, onder den schijn van vriendschappelijke deelneming en bescherming; door die ontploffing, in één woord, werd een tijdperk van zorg en bekommernis geboren, waarvan de laatste dag nog in den nacht der onzekerheid begraven ligt. — Bij het rijp worden der Belgische revolutie, of liever bij den eersten pluk harer schijnschoone vruchten, rees, in het voormalig zuidelijk *Nederland*, op eens, de kreet van: *scheiding, scheiding!* en de echo beantwoordde haar schier gelijktijdig in het getrouw gebleven noorden. Door ervaring geleerd, werd de noodzakelijkheid eener doeltreffende echtbreuk tusschen twee ongelijksoortige wezens däär als onvermijdelijk beschouwd, en ging het meerderdeel der volksvertegenwoordigers, bij het toestemmen dier noodzakelijkheid, van het beginsel uit, dat de bevordering en handhaving eener hoogst noodige nationale eendragt, eener welbegrepen vaderlandsliefde, eener heilrijke inwendige orde en wetsbetrachting op den duur nooit naar wensch kon stand grijpen, in zamenbinding met oproergezinden; met verbasterde halve broeders; dat de geest van ware volksverlichting, die in het noorden zijnen zetel zoo zigtbaar heeft gevestigd, gedurigen strijd zou hebben te voeren met den geest der duisternis, wier vereering den zoogenoemden gemeenen man in het zuiden op alle mogelijke wijzen wordt aangeprezen; dat de proefhoudend bevonden constitutionnele instellingen in het noordelijk gedeelte met eenstemmigheid omhelsd wordende, lijnregt inloopen tegen de averegtsche en telkens wankelende begrippen in het zuiden; eindelijk, dat waar geene overeenstemming van gezindheden, geene geneigdheid tot derzelver aankweeking, integendeel, van den zuidelijken kant, groote lust tot voortplanting van oneensgezindheid heerscht, en blijft heerschen, het bevestigen van algemeen volksgeluk onuitvoerlijk, zoo niet ten eenemale onmogelijk is.

Maar de ontbinding van het staatkundig huwelijk, tusschen *Belgie* en *Nederland* door de mogendheden, vroeger, met heilige oogmerken, tot stand gebragt, vorderde nu ook de sanctie dier zelfde regtbank; en het is het verkrijgen dier sanctie of liever de wijziging dier ontbinding, welke een kostbaar pleitgeding van meer dan drie jaren voor gemelde regtbank ten gevolge gehad heeft. Wat bij den eersten oogopslag gemakkelijk tot stand te brengen scheen, bleek al spoedig moeijelijkheden van grooten omvang in zich te besluiten, om de eenvoudige reden, dat twee vijfde der scheidsregters in plaats van de vereischte en hoogstbillijke onpartijdigheid in acht te nemen, met de schuldige partij heulde en haar heimelijk en openbaar de meest wederregtelijke genegenheid bewees. Tot redelijke en wettelijke scheidingsvoorwaarden toonde het noorden zich in allen deele genegen; het bewees voor de hooge regtbank, op goede gronden de billijkheid zijner voorslagen, en bouwde op de goede trouw der regters; maar vruchteloos: de billijkheid dier voorslagen werd door de oproer-partij altijd betwist en gewraakt, die het ongehoord keurde, dat *Nederland* er op aandrong, om, schadeloos en met eer, tot eene gewenschte scheiding te komen. Dat begrip vond ingang bij het minder, maar dominerende deel der regters, hetwelk eindelijk de onregtvaardigheid zoo ver dreef, van *Nederland* geweldda dig te dwingen tot het gehoor geven aan zekere eischen van den kant van *Belgie*, terwijl de overige hooge arbiters het ten uitvoer leggen dier onregtvaardigheid, met de armen over elkaar geslagen, stonden aan te gapen.

Er schoot der verongelijkte partij derhalve niets over dan middelen te baat te nemen, eensdeels, om zich tegen dien dwang met voorbeeldeloozen moed en heldendapperheid te verzetten; anderdeels om te zorgen, dat het *Nederland* niet aan de noodige hulpbronnen ontbrak, om zich in den moeijelijksten kampstrijd staande te houden. Die poging werd met de glorierijkste uitkomst bekroond; want *Nederland*, ofschoon door eene tiendubbele overmagt aangevallen, en, na een nooit geëvenaard beleg van bijna vier weken, toen alle middelen van verdediging waren uitgeput, tot de overgaaf der Antwerpsche citadel moetende besluiten, rees, om dit stoutmoedig bestaan, te hooger in waarde bij al wat edelen moed, onwankelbare zelfstandigheid, en échte volksgrootheid op den regten prijs weet te schatten; terwijl een verdrag van wapenstilstand met *Frankrijk* en *Engeland* op derzelver eigen voorslag, gesloten, een einde aan de belemmeringen maakte, die Neêrlands handel, gedurende eenige maanden, had moeten verduren. Nu opende zich een beter, een hoopvoller verschiet op het daarstellen van een billijk en gewenscht eindverdrag, waarg

toe de bouwstoffen genoegzaam voor handen schenen. Neêrlands wereldberoemd geworden minister van buitenlandsche zaken, *Verstolk van Soelen*, vertrok daarom met den achtingswaardigen staatsman *Dedel* naar de op nieuw bijeengekomen Londensche conferentie, en beiden werden daar met gepaste onderscheiding ontvangen. De onderhandelingen vingen aan, en alles was in gespannen verwachting op eenen goeden uitslag, toen plotseling dezelfde geest van partijdigheid het bewuste twee vijfde gedeelte der scheidsregters andermaal kwam bezielen en hetzelve nieuwe struikelblokken voor *Nederland* in den weg deed werpen, wier opruiming nieuwe moeijelijkheden daarstelde. Wat hiertoe bijzondere aanleiding heeft kunnen geven, daarvan draagt *Nederland* nog geene kennis omdat er van gouvernementswege nog geene officiele mededeelingen zijn aan het licht gebragt, en wij er dagelijks te vergeefs in ons Staatsblad naar uitzien. Het eenige, wat wij derhalve uit de bestaande botsing kunnen besluiten, is, dat wij, hoe bedroevend ook, voortblijven gaan op den weg van een noodlottig *statu quo*, en het nog altijd aanhangige pleitgeding ons voortdurend opofferingen kost, die de Londensche conferentie ons, of uit eigenbelang, of uit aartsblindheid, of uit zucht om *Nederland* in het verderf te storten, afperst. Maar dit laatste zal en kan nooit het gevolg harer bedoelingen zijn, of de kuil, die zij voor ons graaft, zal ook hare eigene gouvernementen verzwelgen.

OVER DE GROOTHEID VAN VORSTEN EN STAATSDIENAREN.

Er is geen nuttiger lektuur voor Vorsten en Volken, dan eene pragmatische, welgeschrevene geschiedenis. Hoe vele personen van vroegeren en lateren tijd leven niet op de lippen der menigte, wier vermaardheid dikwerf een raadsel wordt, wanneer wij de onpartijdige geschiedenis raadplegen. Hoe velen der beroemdste Romeinen bezitten geene andere belangstelling, dan dat men van hen leeren kan, hoe men der groote menigte een rad voor de oogen kan draaijen, louter en alleen door hunne vooroordeelen te vleijen, hoe schadelijk dan ook voor de rust en de welvaart van het gros des volks?! De Romeinsche burger wilde *vrij* zijn en meende *zulks* te wezen, wanneer niemand, die met den titel van *Koning* pronkte, aan het hoofd van den Romeinschen staat stond. De Romeinsche burger stond in het vooroordeel, dat de Romeinsche staat door het noodlot bestemd was, om de heerschappij over de toen bekende wereld te voeren. Het gevolg van deze beide vooroordeelen was, dat de adellijken of Patriciers onder de Romeinen de Romeinsche burgers in eeuwigdurende oorlogen konden voortslepen, het volk in armoede houden en zich zelven krijgslauweren en onmetelijke schatten bezorgen. De *grootheid* van vele beroemde Romeinen bestond dus in de begoocheling van het volk en in het verrijken van zich zelven en hunne familie. — Hoe vele vorsten hebben niet in latere tijden met den naam van *de groote* bij hun leven geschitterd, die thans in de geschiedboeken onder het vonnis der veroordeeling liggen. En voor zoo ver het volk, waarover zij regeerden, dwaas genoeg was, om zich, gelijk het Romeinsche volk, door zijne grooten, te laten bedotten en blinddoeken, heeft het in hunne baatzuchtige of geldverkwistende, hoezeer ook verblindende regeringswijzen, de regtvaardige vergelding voor deszelfs kwalijk geplaatste vleijerij gevonden.

Hoe vele duizenden, die hunne vorsten of staatsdienaren, onder welker bestuur zij leefden, gevleid, gewierookt, verhemeld en met den eeretitel van *de groote* begiftigd hebben, zouden, indien zij thans uit hunne graven konden opstaan en de niet vleijende geschiedenis van hunne dagen konden lezen, zich niet wegschamen; zich niet de bitterste verwijtingen doen, en ons (thans levenden) niet, bij al wat ons lief en dierbaar is, bidden, om het den zoogenoemden grooten der wereld toch regt voel- en tast- en onvergeetbaar te maken, dat zij in hunne grootheid reeds meer, oneindig meer dan belooning hebben voor hunne beste en ijverigste pogingen en werkzaamheden ter bevordering van den bloei en de welvaart hunner respective staten; dat hun volk op hen, als schitterende voorbeelden, diende gewezen te kunnen worden; dat zij door eene uitmergelende, lichtverdoovende, zedeloosheid bevorderende regering zich zwaarlijk bezondigen tegen tijdgenoot en nakomelingschap, en dat het bloed, de zuchten en tranen hunner landskinderen van hunne handen geeischt zal worden. Wat baat het toch den tijdgenoot, die stil zijnen weg bewandelt en wiens magt in het prijzen niet zwaarder geldt, dan zijn vermogen in het laken, dat hij door de schreeuwers van zijnen tijd overstemd, eerst als 't ware in de eeuwigheid gewaar zal worden, dat de nakomelingschap dien vorst aan de kaak stelt na deszelfs dood, die reeds bij zijn leven gehekeld en ten onderwerp van ernstige bedenkingen, en, zoo dit niet baat; tot voorwerp voor het hekelschrift gesteld moest zijn geworden. Wat baatte het der Fransche natie, dat er over LODEWIJK XIV geen enkele traan, bij deszelfs overlijden, geweend werd. Bij zijn leven was hij door de groote menigte als een afgod vereerd geworden. En waarom? Omdat hij een allerafschuwelijkst sijstema van volksonderdrukking gevolgd, maar hetzelve onder den luister van regtvaardigheid en waardigheid verborgen had gehouden; omdat hij den Franschen wel een luisterrijk hof vertoond en eenigen krijgsroem had doen inoogsten, maar, om die ijdele vertooning van grootheid en magt te kunnen volhouden, het volk met ontzettende lasten gedrukt, in nooddelooze oorlogen gewikkeld, en ten slotte nog de nijverheid naar vreemde landen gebannen en den koophandel de hartader afgestoken had. Wat baatte het den duizenden en hunne nakomelingen, die op de verschrikkelijkste wijze door dezen tiran aan goed of bloed zijn gekastijd geworden, dat men de begrafenis van dienzelfden als godheid aangebeden, LODEWIJK XIV met de alleruiterste schande overlaadde; dat men van de voorstad van *Parijs* naar *St. Denys*, de begraafplaats der Fransche Koningen, overal bals, muzijk en concerten aantrof, waar alles, als kannibalen, door elkander wemelde; dat, bij het voorbij rijden der lijkkoets, de aanschouwers zich de oogen met look en ajuin wreven, en een regen van de smadelijkste verwenschingen den geleiders der lijkkoets deed besluiten, om het lijk van dien voormaligen DE GROOTE langs bij wegen te vervoeren. Wat baatte dit anders, dan dat het volk, hetwelk zich staatkundig vernederd had, zich nu ook zedelijk vernederde, en er allengs, bij het wegzinken van de pilaren der zedelijkheid, eene vrijheidswoede onder hen ontbrandde, welke *Europa* reeds op millioenen slagtoffers is te staan gekomen. Men spreke, men schrijve, zoo men kan, over eenen slechten vorst; men brenge hem zijne verkeerdheden onder het oog, kan het niet zijn, van hem zelven, dan ten minste van de groote menigte. Men stelle hem aan de kaak en bewijze het volk de nietigheid of schadelijkheid van den vorst voor het land. Men noeme dit niet opstand verwekken, oproer stichten. Vloeit er zulks uit voort, welnu, de vorst wete dan, dat hij zelf daarvan de aanleidende oorzaak is. Wat men moge zeggen, hoe men moge oordeelen over den *Messager de Gand*, b. v., niemand zal kunnen ontkennen, dat schrijvers en redacteurs van dat blad niet getrouw zijn aan hunne beginselen in dat land, waarin zij schrijven onder dat volk, waarvoor zij schrijven, en onder eene regering, welke zij evenmin behoeven te erkennen, als zij tot dus ver door ons erkend is.

Men leide daaruit niet af, dat wij smaak vinden in schotschriften en diergelijke brochures, of dat wij onbepaald den vrede aan de hutten, den oorlog aan de vorsten en staatsdienaren verkondigen. Misschien wordt deze leer weldra weder van de daken gepredikt, wanneer die moeijelijke drang van omstandigheden, waarin wij althans, en *wel door de vorsten*, geworpen zijn, aanhoudt en het bij voortduring in *Europa* van zoo vele slechte vorsten blijft krielen. Wij willen er dit slechts mede zeggen, dat de *Messager de Gand*, die het met de voormalige orde van zaken houdt, niet anders handelen kan, dan deszelve werkelijk handelt, en dat het hoog tijd wordt, dat de vorsten en staatsdienaren in *Europa* beginnen gewaar te worden, hoe laat het is in onze dagen. Vleide men de grooten nooit, althans uiterst zeldzaam; hield het volk in de tegenwoordigheid van slechte vorsten of staatsdienaren steeds het stilzwijgen, men mogt dit dan *eerbiedig* noemen of *verachtelijk*: het eerste laat zich moeijelijk geheel overnemen en toepassen, zonder dat er eenige greinen van het laatste ingemengd waren. Liet men hen, die spreken en schrijven konden, naar waarheid spreken en schrijven, en hield men zoodanige lieden altijd de hand boven het hoofd, dan zouden de TALLEYRAND's, de LAFAYETTE's, de PALMERSTON's, de PONSONBY's, willens of onwillens, gedwongen zijn, om zelve beter te handelen, en de vaak onmondige vorsten beter te laten handelen; want zelden overleven de vorsten of staatsdienaren hunnen waren of ingebeelden roem. De lessen, die zij aan hunne opvolgers geven, zijn dikwerf zeer twijfelachtig. En wanneer de eersten ook stellige lessen aan de laatsten geven, hangt nog alles van den blijvenden indruk derzelve af. De kundige en welwillende tijdgenoot is het alleen, die den wegen in het regte spoor kan houden, of denzelven, zoo deze er moge uitgeraakt wezen, weder kan inbrengen en eenen onberekenbaar nuttigen invloed kan oefenen, zoo wel op zijnen tijd, als op de dagen der nakomelingschap. Men meene niet, dat dit opstel uit de Fransche propaganda voortgevloeid zij, of in eenen tijd, waarin het zaad van *vorsten verachting* met volle handen wordt uitgestrooid, zeer ongepast genoemd mag worden. Integendeel! Wij zijn niet zonder bezorgheid omtrent de allerwege zich voordoende staatkundige woelingen; maar wij zijn tevens van meening, dat de grond van het aanwezige kwade voornamelijk aan enkele hoven schuilt en dat goede vorsten door de vleijerij bedorven en slechte zich nog wel eens door vernedering verbeteren. Wij eerbiedigen alle vorsten, staatsdienaars en in 't algemeen allen, die in hoogheid geplaatst zijn, als *vertegenwoordigers der godheid*, maar wij zeggen met ASMUS:

Gij boven duizend uitgelezen!
Moet edler zijn dan zij.
Gij moet, als God, regtvaardig wezen,
Barmhartig zijn, als Hij.

Of doolt gij langs verkeerde wegen
In 't geen gij denkt of doet:
Zoo hebt gij d' Oppervorst verraden,
Wiens beeld gij wezen moet.

GEVOELLOOSHEID DER AFRIKANEN OP DE KUST VAN GUINEA, EN HUNNE WREEDHEDEN IN HET OORLOGEN.

De Afrikanen der kust van Guinea, schijnen voor edele gevoelens en genegenheid niet vatbaar te zijn, de een ziet den ander sterven zonder hem de minste hulp of bijstand te verleenen. De vrouw, de kinderen van den zieken huisvader zijn de eersten, om hem indien toestand te verlaten, hij wordt aan zich zelven overgelaten, zoo hij geene bedienden heeft, om hem te bedienen, wordt hij weder gezond, zoo begint men weer, met hem te huizen, als voor de ziekte. Niemand laakt dit gedrag; want ieder handelt even zoo.

De onmenschelijkste barbaarschheid oefenen zij aan de, in den krijg gevangene ongelukkigen uit. Na hun dagen lang gepijnigd te hebben, snijden zij hun, of liever scheuren hun de kakebeenen van een, en laten ze in dien staat sterven. De vrouwen, en kinderen, allen worden door hen wreedaardig ter dood gebragt, en men verzekert zelfs, dat zij, bij zekere gelegenheden afschuwelijke maaltijden aanrigten van het vleesch der verslagenen.

ERRATA.

In onze Courant van den 16den dezer, No. 92, zijn in de Advertentie van de Gouvernements Secretarij de navolgende DRUKFOUTEN ingeslopen; als:

Op regel 4 staat bij verzoek, moet zijn: *op het verzoek.*

Op regel 11 staat als divisie merk, moet zijn: *met bepaling, dat de Plantaadje* BERTHOUDSLUST *als divisie merk.*

Op regel 12 staat hebbende, moet zijn: *hebben.*

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.